

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inzerate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisni se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17

Izhaja vsak dan, izvenem!
nedelje in praznike, o-
pol 6. uri popoldne.

Štev. 36.

V Ljubljani, v četrtek 13. februarija 1902.

Letnik XXX.

„Slovinski predak“.

Ter bom žvrgljal, dokler
ta piščal z dreva se na
reskole. Vodnik.

Sicer ima vsak človek, kakor pravijo, enega konjička, ki ga jaha, a so na svetu tudi ljudje, ki imajo eno žvegljo, na katero vedno žvrgljajo. Taki žvegljači se dobe sem ter tja med takimi imenovanimi narodnimi prvaki.

Jako naiven politik je dunajski dopisnik »Plzeňských listův«. Temu možu je najbrže manjkalo gradiva, in zato je šel vprašat na Dunaju dr. Tavčarja, kaj neki on sodi o raznih aktualnih vprašanjih. Na Kranjskem seveda dr. Tavčarja o politiki ne bi nihče vpraševal, morda niti njegov mladi socialni demokrat Linhart ne, a naivni dopisnik »Plzeňských listův«, sicer nam neznana količina, je čutil potrebo, da se o važnih vprašanjih pouči pri dr. Tavčarju.

Mi smo mislili vsa stvar ignorirati, kakor bi se spodobilo, a ker je »Narod« slovesno naznanil, da so »Plzeňský listy« prinesli pogovor z dr. Tavčarjem kot s »slovinskim predakom«, dovoljujemo — dasi že v postu — sebi in svojim bravcem veselje, da ponatienemo, kako modrost je omenjenemu Čehu povedal dr. Tavčar.

O celjski zadevi je takimenovani voditelj — »intelligence« — rekel: »Načelno sem proti vsaki obstrukciji, a moral bi se podvreči dotičnim strankinim sklepom. V celjski zadevi ne bi bil proti razumnemu kompromisu«. Naivni Čeh bi bil moral tu dr. Tavčarja dalje izpraševati, kaj si on misli pod kompromisom in kaj se njemu zdi »razumno«. Vprašati bi ga bil moral pred vsem, koliko ga veže politična zveza z baronom Schweglom. Tega dobri Čeh ni vedel in tudi ni vprašal.

Vprašal ga je pa nekaj drugih stvari, v katerih je dr. Tavčar pokazal, da se njegovo mišljenje suče okoli ene same, za voditelja kranjske — »intelligence« — popol-

noma zadostujoče ideje. Bila je stara pesem o »klerikalizmu«.

Naivni Čeh ga vpraša, kako si misli uredničenje slovenske univerze? Dr. Tavčar o tem ni vedel nič povedati, pač pa odgovori: »Za-me je pred vsem važno, da bi se slovensko ljudstvo emancipiralo od nadvlade klerikalcev in da bi se svobodomiselnim nazori razširili med ljudstvom. Vsi slovanski rodovi imajo nagnjenje k reakcionarstvu, kar smatram za največjo nesrečo. V tej smeri se moramo pred vsem boriti za zboljšanje.«

Naivni Čeh je najbrže z glavo zmajal, ko je zvedel, kako se misli dr. Tavčar boriti za — univerzo!

A tudi o Mladočehih je dr. Tavčar povedal svojo misel na jako zanimiv način:

»Razen dr. Kramša je le malo svobodomiselnih mož v češki delegaciji... (Dr. Kramš je bil pri aferi dne 1. maja prošlega leta v grajalnem odseku odločil proti dr. Šustersiču zaradi »žlindre«. Umljivo, da ga dr. Tavčar smatra za — svobodomiselnega! Op. uredn.) »Zdi se,« nadaljuje dr. Tavčar, »da zastopniki češkega naroda niti ne pojmiyo nevarnosti klerikalizma za Slovane.«

Tu ga imate! Od nekdanj so bili Mladočehi ponosni na svoj liberalizem in so boj proti »klerikalizmu« smatrali za eno prvih točk svojega programa! Zdaj pa jih dr. Tavčar v njihovi glavni točki kar proglašuje za ignorante! Res, tako, kakor Tavčar in Malovrh, niti mladočeški ljudje ne razumijo boja proti »klerikalizmu« (Penižek!). Srečni Kramš! ko bi on ne bi glasoval proti dr. Šustersiču, morda bi bil še on v »Plzeňských listy« obsojen za — klerikalca!

Jako kočljivo vprašanje je zastavil naivni poročevalec dr. Tavčarju, ko ga je vprašal, ali upa, da bo zmagal v boju proti »klerikalizmu«?

Dr. Tavčar se je postavil na stališče vsemogočne možnosti ter je rekel:

»Mogoče je. Napredek je sicer počasen, a se ne da tajiti. Odtod tudi divjost, s katero me preganjajo vsi reakcionarji.«

Ko bi naivni dopisnik »Plzeňských listův« malo bral »Slovenski Narod« in zlobno grdo njegovo pisavo, bi pač ne bil nikdar na popir dal teh Tavčarjevih besed. O možnosti, da bi Tavčarjeva struja na Slovenskem zmagala, pa najožji Hribarjevi pristaši lahko reko: S Tavčarjem in Malovrhom propademo popolnoma!

Naivni Čeh je vprašal še dalje. Dasi je bil že zvedel, da so vsi Slovani nagnjeni k reakcionarstvu in da so celo Čehi preveč klerikalni, se je predznil vprašati še celo, kakšno je Tavčarjevo razmerje do Hrvátov?

In voditelj — »intelligence« — je odprl svoja usta in je odgovoril:

»Najboljše. Vendar so se razmere nekoliko shladile, ker hrvaški tisk v celoti drži s klerikalci. Na Hrvaškem je takimenovana opozicijska reakcionarna, svobodomiselná stranka tam je p vladna.«

Mi pozivljamo »Obzor« in »Hrvatsko«, da se dalje pečata s tem izvajanjem zaveznika nemško-liberalnega barona Schwegelna. Mi že vemo, pri čem da smo.

»Dokler ta piščal se na reskole!« Tako dolgo je hotel pevati rajni Vodnik »kranjski modrini«. Tako dolgo pa hoče pevati tudi dr. Tavčar brezumnemu ljubljanskemu malovrhovstvu. Čehi so preveč klerikalni, Hrvatje preveč klerikalni, bogve, kaj bi bil rekel ta naš »voditelj« še celo o Poljakih ali Rusih?

Mi se smejemo tej modrosti, ker vemo, da je dr. Tavčar govoril čisto resnico, ko je priznal, da je on posestnik ene same ideje, in sicer tiste, o kateri je deklariral: Moje ime je moj program: boj proti klerikalizmu!

Tudi naivni dopisnik »Plzeňských listův« si mora zapomniti, da če bi on dr.

Tavčarja vprašal o čemerkoli, bi od njega nič drugega ne zvedel, kakor samo: Preveč klerikalno je.

Najhujše duševne bolezni so tiste, pri katerih preganja človeka vedno ena sovražna prikazen. Eden vidi povsod podgane, drugi kače, tretji kaj še strašnejšega. Take bolezni se po navadi razvijo v najgroznejšo dušno bolezen: v melanholijo, ki gotovo umori človeka...

Sicer pa želimo dopisniku »Plzeňských listův«, da se naj nikar ne blamira in naj še koga drugega vpraša o slovenskih razmerah! Mi smo se zabavali ob njegovem razgovoru s »slovinskim predakom«.

Protikatoliške postavbe na Angleškem.

Protestantovska nestrpnost je na Angleškem zopet pokazala nujno potrebo, da se iz angleškega državnega zakonika definitivno odpravijo zastarele odiozne določbe proti katoliškim redovom, katere izvirajo iz časov, ko je krivičnost razkolne državne cerkve bila na vrhuncu.

»Protestantovska zveza« je namreč našla staro določbo iz leta 1829, katero je bil dal kralj Jurij IV. in ki je ponovila stare krivice iz časa Elizabete in Cromwella. § 34. emancipacijske akte namreč določuje, da vsaka oseba, ki stopi v kak katol. red, zlasti v jezuitski, je že s tem obsojena in izgnana iz angleške države za celo svoje življenje.

Ta točka emancipacijske akte se nikdar ni v praksi izvajala. Ostala je na papirju kot mrtva postavba. Zdaj je pa omenjena »Protestantovska zveza« to zastarelo, mrtvo določbo izkopalala, in v njenem imenu je odvetnik Avory začel tožbo proti katoliškim redovom, ter je, kar se pri protestantih samo ob sebi umeva, začel tožiti jezuite.

Sodišče v Kennedyju je tožbo zavrnilo iz sledečih razlogov: 1. Ta zakon je »practicali obsolet«, ker se sploh ne izvršuje, 2.

LISTEK.

Kakšno šibo je našel Jakob za hudo Teklo.

(Češki spisal Vaclav Kosmák. — Poslovenil + Fr. Marešič.)

(Dalje.)

»Zlodeja dobrega!« zavpije Tekla. »Kedor ga ne pozna, kupil bi ga! Jaz sem ga kupila! Če bi bila tisti hip umrla, bolje bi bilo! Le pomislite: dala sem danes hlapca stran — no res, kaj bi pa delal pri nas! — dokmetovali smo. — Rečem možu: zdaj veš, kje je katero polje, lahko delaš sam, kakor moj rajni. Če bi ga bili videli, kako je zrastle! Rekel je, da ne gane prsta, da ne položi križem bilke, če dam hlapca od hiše. In je res tako trmast. Še konjem ni hotel dati klaje! Vsel se je pred vrata in kadil, kakor da ne bi imel na svetu nič skrbi. Ko je odzvonilo poldan, pride h kosilu; rečem mu: Pojdi h kosilu, kamor hočeš; pri nas ne je, kedor ne dela. Pa le pomislite: ta zanikrež res odide, in to v krčmo, in tam si naroči kosilo, in je in pije, kakor kak gospod baron. Doma razgetajo konji lakote in on se tam masti! To sem dobila gospodarja! Pa jaz vem, kaj bom storila! Vse polje bom dala v zakup,

prodala bom konje in živino razen ene krave, in njemu ne bom dala ne beliča — ne za tobak! Videli boste, tako bo brez denarja in tako mu bo dolgčas, da pojde rad za volarja h grajščinskim volom! Jaz mu pokažem, kedo je gospodinja!« grozila je s pestjo. »Poznal bo Kolarjevo Teklo!«

»No, no — le ne tako hitro!« miri jo župan. »Če je med vama kaj navskriž — pobogajta se zopet. Ni cerkve brez pridige in stanu brez neprijetnosti. Odnehajte mu nekoliko. Pri vaši hiši je preveč dela za enega človeka — kar je res, je res.«

»Oh, rajni je bil slabši, kakor je on, in je to opravljal sam!« skoči mu Tekla v besedo.

Župan je nadaljeval, kakor ne bi bil slišal: »Hlapec ne bi vas stal toliko in bi se vam izplačal. Delo na polju bi pa mogla dva postoriti bolje in o pravem času. V zakup pa nikar ne dajajte — svetujem vam dobro! Kateri zakupnik bi vam pošteno pognojil polje? Čez šest let bi vam bilo polje suho kakor cesta. Poslušajte moža, vdajte se in dobite si zopet posla.«

»Jaz, jaz vdati se? Ne in ne! On bi potem hotel z menoj orati! Ostanem pri tem, kar sem rekel! Jaz sem gospodinja. Prosim, gospod župan, dajte bobnati, da bom dajala danes teden v zakup tri njive. Za-se ohranim le te tri slobodne kose.«

Župan se praska za ušesom. Poznal je Teklino jezo in svojeglavnost, vedel je, da ž njo nič ne opravi. Napel je drugo struno: »Predno se odločite, posvetujte se najprej z možem.«

»Kaj spaka! To bi iskala sveta na dobrem mestu! Hiša je moja, jaz ukazujem ž njo!«

»Žena, imejte vendar razum in ne drevite se tako slepo v pogubo! Pojdem k vašemu gospodarju in spregovorim z njim; morda najdemo kako stezico, po kateri bi to šlo.«

»Delajte, kakor razumete; jaz pa ne odneham, kakor če pride mož, in me prosi odpuščanja in objubi, da bo delal, kakor jaz hočem. Ako pa ne, — dajte bobnati v nedeljo.«

Žena odide.

Župan si ogrne suknjo in gre v krčmo. Mahal je ravno plačal, hoté oditi domov.

»Greste že?« vpraša ga župan.

»Kaj hočem delati?« zmaje Jakob z ramami, ostati ne morem tukaj, — nakosil sem se. — Ali pa veste, da me je danes poslala moja gospodinja semkaj na kosilo?« vpraša in se smehlja mirno.

»Vem, vem«, pokima župan. »Dajte si naliti še eno in potem pojdeva k vam na majhen pogovor.«

Zgodi se. Dasta si naliti, izpijeta in odideta. Po potu je pravil župan Jakobu, čemu je k njemu prišla Tekla.

Jakob stisne ustni in prsa se mu napno. Vendar se precej umiri. Ustavi se in reče po kratkem premišljevanju: »Hvala vam, gospod župan, da tako skrbite za naju; jaz pa ne morem popustiti, kakor sami vidite. Če bi ji odnehal v tej reči — pa to bi bilo nespametno — taka hiša potrebuje dveh delavcev.«

»Resda, resda!« pritrdi župan.

»Če bi ji v tem odnehal, povem vam, — bila bi ona na konju in bi potem hotela, da bi šlo vse po njenem — to pa ne gre. Pravijo: »Kjer ženska gospodari, volk mesari — in kjer žena hlače nosi, mož malo kedaj dobro kosil.« — Ostanem pri svojem sklepu. Razgovorili ji bomo, da ne bo dala polja v zakup, in če ga da, naj ga pa da; morda vendarle najdemo zanjo kako zdravilo.«

Stopita v hišo. Tekla je sedela na klopi in jela s kroznika kašo.

»Pozdravljam vas, gospod župan. Jaz kosim še le zdaj. Imam danes veselo kosilo. Naš gospod je bil danes v krčmi.«

»Ne govori praznih besedi!« posvari jo Jakob. »Kaj slišim, da hočeš neki dati polje v zakup?«

(Dalje prih.)

5235

ker najboljši angleški juristi uče, da se ta zakon ni dal z namenom, da bi se izvajal, ampak je bil proglašen samo za to, da bi se katoličani ustrašili; 3. če bi se pa ta zakon moral zdaj izvajati, niso opravičene to zahtevati privatne osebe, ampak samo državni sekretariat.

„Protestantovska zveza“ se je takoj pritožila zoper to razsodbo, češ, zakon je tu in ni bil nikdar odpravljen. Ravno nasproti, ko se je leta 1898 v državni zbornici stavil predlog, da se ta zakon odpravi, je bil predlog odklonjen. Torej velja ta postava in se mora izvrševati: Katoliški redovi se morajo pregnati iz Angleške.

Apelacijski dvor je sprejel pritožbo, ne da bi s tem hotel naprej pokazati, kako mnenje o dotični postavi ali o konkretnem slučaju. Zdaj se bo torej vsa pravda vrnila od začetka. Zanimanje zanjo je veliko, ker od nje je odvisna bodočnost redov, in ker so osebno toženi odlični možje redovniškega stanu, kateri uživajo kot učenjaki najvišje spoštovanje.

Kakršnakoli bo ta razsodba, to je gotovo, da bo dala v parlamentu katoličanom zopet povod, da zahtevajo popolno enakopravnost z anglikanskim protestantizmom. Angleška država se kaže na eno stran silno svobodoljubno, na drugi strani je pa polna zastaranih predsodkov, v katerih je odreenel ves angleški vladni aparat. Država, ki je prva dala ljudstvu konstitucijo, ne more iz svojih postav izluščiti nekaj drakoničnih določb proti katolicizmu, katere so tako nesvobodoljubne, da se niti sodniki niti državniki ne upajo nanje sklicevati. Izvrševalna oblast čuti krivičnost protikatoliških določb, in naravno čustvo prirodnega prava zadržuje celo najkoščenejšega birokrata, da bi segel po starih tiranskih postavah. A kadar koli se oglasi v zbornici katoliški poslanec, da se naj odpravijo take postave, postanejo Angleži naenkrat silno konservativni in ne puste ničesa izpreminjati.

Zdaj se je pri tej priložnosti zopet enkrat pokazala ta kričeča nedoslednost.

Želeti bi bilo, da bi izkušnje zadnjih časov Angleže izmodrile.

Kmetijske zadruge v gosposki zbornici.

Gosposka zbornica ima prihodnjo sredo redno sejo, na katere dnevnem redu je mej drugim tudi načrt o kmetijskih zadrukah, kakor ga je sprejela poslanska zbornica. Načrt obvelja brez vsake premembe in bržkone tudi brez vsake daljše debate, ker ga bo poročevalec posebne komisije priporočil v nepremenjeni sprejem.

Poročevalec te posebne komisije je princ L o b k o v i c , ki v svojem poročilu pravi mej drugim: Visoka gosposka zbornica je že s tem pripoznala veliko važnost temu načrtu, ker je sklepe poslanske zbornice odkazala v pretres in poročanje posebni komisiji. Imenovana komisija se je pečala zelo temeljito z načrtom zakona ter našla pač nekatere manj važne formalne napake, toda z ozirom na dejstvo, da se tu gre samo za o k v i r n i z a k o n , ter z ozirom na to, da se ne sme nikakor zavlačevati uresničenje prevažnih v načrtu izraženih načel, je komisija s o g l a s n o sklenila, da se priporoči načrt zbornici v nepremenjeni sprejem.

Nade je torej obilo, da bo ta okvirni zakon kmalu v veljavi.

Podaljšanje trgovinskih pogodb.

Avstrijski min. predsednik dr. Koerber se mudi te dni v Budimpešti, da se dogovarja s svojim ogrskim tovarišem glede avtonomnega carinskega tarifa, posebno pa glede podaljšanja trgovinskih pogodb. Dosedaj niti na Dunaju niti v Budimpešti ničesar ne vedo o kakem formalnem predlogu ali vsaj izraženi želji glede provizoričnega podaljšanja trgovinske pogodbe, a vsa berlinska poročila soglašajo v tem, da je prav malo nade za pravočasno parlamentarno rešitev nemškega carinskega tarifa.

Ta eventualnost, ki je pač vsaj tajna želja nemške vlade podaljšanja trgovinske pogodbe — pri nas namreč izpolnjujemo Nemčiji želje, predno jih ta oficijelno naznani, — daje avstro-ogrskima kabinetnima načelnikoma povod, da resno razmotrivata tudi o tem vprašanju. Uradno se sicer naglašja, da ta razmišljanja nikakor ne ovirajo

preprav za avtonomni carinski tarif, toda ker zakon določa, da je pred pričetkom razprave o obnovitvi carinskih pogodb nadomestiti doslej veljavni carinski tarif z novim, tega pričetka pa, kakor pravijo v Berlinu, še ni tako naglo pričakovati, bi torej morda lahko odpadel za sedaj še razgovor o avtonomnem tarifu.

Afera grofa Zichyja.

Budimpeštanski in dunajski židovskoliberalni listi se seveda tudi še sedaj z veliko vneemo pečajo s tako preziranim vodjo ogrske ljudske stranke, grofom Ivanom Zichyjem. Vse je radovedno na današnjo razpravo v ogrski poslanski zbornici in na odgovor ministrskega predsednika Szella. Mnogi menijo, da bo grof Zichy sam pojasnil vso zadevo, kar pa seveda ni povsem verjetno. Sploh se pa v teh dneh kujejo vsakovratne kombinacije, laži in bedarije, katerim pameten človek ne more verjeti. Posebno dobro poučen je bil o celi zadevi mažarski list „Egyetemes“, o katerega trditvah smo poročali včeraj. Dunajski „Reichspost“ izjavlja nasproti njegovim trditvam I. da P. A b e l ni izpovednik nadvojvode Frana Ferdinanda in 2. da z nadvojvodo o tej zadevi ni govoril niti ene besede. — Nič boljše se seveda ne bo godilo drugim racam tega lista.

Prestolonasledstvo v Srbiji.

Vkljub mnogim dementijem v srbskih in tudi avstro-ogrskih oficijelnih listih ter izjavam v vedno najboljše informirani dunajski „Informacij“ vprašanje glede srbskega prestolonasledstva še ni zginilo z dnevnega reda. Res je sicer, da je o razmerah v Srbiji težko izvedeti čisto resnico, toda glede prestolonasledstva je več ali manj gotovo merodajno javno mnenje. To pa je odločno za Karagjorgjeviča.

Mnogi in sicer oficijelni krogi trdijo, da kralj Aleksander še lahko dobi potomce. Res, mlad je še, a v tem slučaju bi se moral ločiti od Drage. Toda kraljica Draga se ne bode zadovoljila z jednostavno ločitvijo, marveč bo hotela svojo moč izkoristiti za-se in za svoje sorodnike do skrajnega. Kraljica, dasi ni posebno priljubljena pri narodu, ima vendar svoje pristaše; s pomočjo teh bi v slučaju, da mora zapustiti konak, zamogla zanetiti celo ustavo v deželi. Ker je v Srbiji baš rod Obrenovičev sprivil ob kredit kraljevo ime, bi bilo pri srbskem ljudstvu kaj lahko uprizoriti viharje proti dinastiji. A Rusija dobro ve, da za intrigami okoli srbskega prestolonasledstva tiče vnanji izmozgovalci, katerim je kralj Aleksander baš zaradi njegove neodločnosti dobrodošlo orodje; zaradi tega pa bode Rusija naredila kratek proces in bode posadila na prestol jednega Karagjorgjeviča. O Petru Kar. se čuje, da niti ne mara občevati s kraljem Aleksandrom v tej zadevi, in to je znamenje, da imajo prav oni krogi, ki smatrajo za rešitev Srbije jedino le eno možnost, namreč krepko dinastijo v slovanskem duhu, nepristopnem pogubnemu uplivu od strani slov. sovražnikov. Peter Karagjorgjevič je te dni izdal na srbski narod oklic za postavljenje spomenika Kara Gjorgju kot rešitelju Srbije proti Turkom.

S tem svojim činom je iznova navdušil zase velik del posebno priprostega srbskega naroda.

Zanimiva je v tej zadevi izjava kralja Aleksandra, ki jo je podal nekemu dopisniku pariškega „Heralda“. Kralj pravi, kar se je že tudi na drugem mestu omenjalo, da sam niti še ne misli na rešitev tega vprašanja, ker je zato še čas. Čaka se še lahko celih deset let in v tem času se lahko marsikaj spremeni. Nizozemski kralj, pravi Aleksander, je šele v poznih letih dobil naslednika. Kralj pravi, da se tudi kraljica strinja popolno z njegovimi mislimi ter da je narod z njim istega mnenja. Neresnična je po njegovi izjavi tudi vest, da bi bila kraljica kdaj predlagala svojega brata za prezumtivnega naslednika.

Kdo neki ima prav?

Angleško-japonska pogodba.

Velik strah pred uspešnim napredovanjem Rusije v vzhodni Aziji je zblizal dva naroda, ki tekmujeta mej seboj v pohlepčnosti in takozvanem kramarstvu: Angleži in Japonci so sklenili pogodbo v varstvo obestranskih interesov. Pogodba, ki se je skle-

nila in podpisala 30. jan. — podpisala sta jo zunanji minister marki of Lansdowne in japonski poslanik v Londonu baron Hayashi — ima sledeče besedilo: »Ker obe vladi želita, da se ohrani status quo in splošni mir na skrajnem vzhodu, kakor tudi neodvisnost in integriteta Kine in Koreje, sta se zedinili glede naslednjih točk:

1. Treba je storiti vse korake, da se varujejo lastni interesi, če so v nevarnosti valed agresivnega postopanja katerekoli velesile ali pa vsled nemirov v Kini in na Koreji in je torej potrebno, da eden izmej pogodb sklepajočih delov poskrbi za varstvo svojih podanikov.

2. V slučaju, da se eden del s kako drugo velesilo zaplete v vojsko, mora ohraniti drugi del strogo nevtralnost, obenem se pa potruditi, da odvrča druge velesile od soudeleževanja v vojski proti zavezniku.

3. Če se pa še kaka druga velesila spoprime z enim delom, je dolžnost drugega zaveznika, da mu hiti na pomoč, vodi ž njim vojsko in sklepa z njim mir.

4. Oba dela se zavezujeta, da brez vednosti in odobrenja drugega dela ne sklepata nobene posebne pogodbe s kako drugo velesilo v škodo interesom, radi katerih se je sklenila ta pogodba.

5. Kadarkoli preti nevarnost navedenim interesom, je dolžnost obeh vlad, da druga drugo obširno poučite o vseh nevarnostih.

6. Pogodba stopi takoj v veljavo in ostane v veljavi celih pet let. Če je pa kak zaveznik zapleten v vojsko ravno ob času, ko poteka pogodbena doba, ostane tako dolgo v veljavi, dokler se ne sklene mir.

Kako sodi o tej pogodbi angleška vlada, je razvidno iz izjave angleškega zunanjega ministra nasproti angleškemu poslaniku v Tokio. Minister namreč pravi: Ta pogodba je vspeh dogodkov zadnjih dveh let na skrajnem vzhodu kakor tudi udeležbe Angleže in Japonske pri teh dogodkih. V celi dobi kitajskih homatij sta obe sili vedno skupno postopali in zasledovali popolno iste nazore. Že tedaj se je pokazalo, da gojita obe vladi resno željo, da se skupni politiki in skupnim interesom da podlaga v mejsebojni mejnarodni pogodbi. S pogodbo se ne izražajo nikaki agresivni ali samoljubni nameni, pogodba se je sklenila edino le zato, da se pokaže previdnost, ki je potrebna v vseh slučajih. Pogodba nikakor ni nevarna sedanjemu stanju ali opravičenim interesom drugih velesil. — Tako sodi o tej pogodbi minister, ki pa seveda marsikaj in sicer najvažneje zamolči.

Najnovejša angleško-japonska pogodba je naperjena v prvi vrsti in naravnost proti Rusiji, šele v drugi vrsti morda proti Nemčiji ali kakim drugim državi. To izjavlja neprikrito angleški list „Daily Mail“, ki pravi, da ve iz najzanesljivejšega vira, da so zelo napete razmere mej Rusijo in Anglijo vsled ruske politike v Mandžuriji.

Ostali angleški listi si seveda ne upajo z barvo na dan in trdijo celo, da je pogodba sklenjena v varstvo Kine (!), kateri sicer preti razpad in razdor od velesil; vendar pa vse radovedno povprašuje, kaj prinese bližnja bodočnost. Ohranjenje statusa quo v vzhodni Aziji nam pove vse, če pomislimo, kako vztrajno prodira v tem delu ruska velemoč. Prva posledica te pogodbe bo bržkone rusko-japonska vojska, v kateri bodo igrali Angleži svojo posebno ulogo.

Iz brzojavk.

Nadvojvoda Fran Ferdinand je včeraj ob 3. uri popoldne odpotoval iz Petrograda na Dunaj. Ruski listi pišejo, da je nadvojvoda Fran Ferdinand za svojega bivanja v Petrogradu sosebno iskreno občeval z ruskim prestolonaslednikom. V Varšavi so nadvojvoda ruske oblasti zopet slovesno pozdravile. — Avstrijska gosposka zbornica ima 18. t. m. ob 4. uri popoldne izredno sejo, v kateri bode čestitala nadvojvodu Rainerju k njegovi zlati poroki. — O dvo- boju se vrši obširna debata v nemškem državnem zboru. — Zmaga ogrske ljudske stranke. Iz Zsambokreta se poroča: Pri volitvi drž. poslancev v ogrsko državno zbornico iz mestne skupine je bil izvoljen kandidat ljudske stranke Franc

Mayer. — Nemški princ Henrik je iz Kiela odpotoval v Ameriko. — Politično o tro d e je rekel mestni svetnik dunajski Bielhovek poslancu Völkelnu, ki je na to Bielhoveka tožil, sedaj se pa poroča, da je Völkel tožbo umaknil. — Tretji nižje avstrijski katoliški shod se bo vršil 20. in 21. aprila v veliki glasbeni dvorani na Dunaju

Cerkveni letopis.

Petindvajsetletnica sv. Očeta papeža Leona XIII.

(Konec.)

3. Na praznik svetega Joahima v nedeljo 17. avgusta naj bo slovesna sv. maša, govor o sv. Očetu in darovanje kot poseben dar sv. Očetu za petindvajsetletnico; naj vsakdo daruje vsaj dva tri vinarje, da mi Slovenci ne zaostanemo za drugimi narodi.

4. Vsi tretjeredniki se pozivljajo na poseben prispevek za lateransko baziliko v Rimu, katere je stolna cerkev sv. Očeta in mati vseh cerkva katoliškega sveta. Potrebne namreč še posebnih popravkov na stropu, za te naj bi darovali tretjeredniki, ki ljubijo lepoto hiše Gospodove, in ker je ravno to cerkev papež Inocencij III. v prikazni videl, kako jo podpira siromašni sveti Frančišek, da se ne poruši.

5. Želi se, naj bi vsak duhovnik vsaj eno sveto mašo daroval za sv. Očeta.

6. V Ljubljani bo sredi leta velika izložba cerkvenih paramentov; odprla se bo prav slovesno s sveto mašo coram Sanctissimo. Isti čas se bo sklical tudi evharističen kongres duhovnikov in ljudstva vsaj ljubljanskega in iz okolice, da z resnimi slavnostmi v cerkvi in zunaj cerkve izkazemo čast Jezusu Kralju. Sveti Oče so to slavnost odobrili z največjim veseljem rekoč, da tako se prenese čast na Gospoda Jezusa, pričujočega v presvetem zakramentu, čigar vidljivi namestnik na zemlji so oni sami.

7. Evharistični shodi za ljudstvo naj bi se priredili v vsaki dekaniji; naj bi se teh shodov skupno udeležila občinska zastopstva in razne družbe; pri njih bi se moglo sveto obhajilo darovati za sv. Očeta.

9. Pri navadnih shodih raznih društev: delavskih, kmetijskih, izobraževalnih, političnih i. dr. naj se tudi priredi govor o socialnem ali cerkveno-političnem delovanju sv. Očeta papeža Leona XIII.

8. Poskrbelo se bo za dober življenje-pis sv. Očeta.

10. Pozvali se bodo naši slovenski časniki, da odločno nastopijo v obrambo papeštva in njegovega za vso kulturo prepomenljivega delovanja; posebno naj pazijo na vsak poskušani pričetek, tudi pri nas uprizoriti gibanje proč od Rima, če tudi potom uni-jatstva.

11. Želim, da se letos z vneemo širijo Marijine kongregacije posebno za mladeniče in kjer mogoče po župnijah formalno vpe-ljuje tretji red; ker najlepše in Bogu naj-ugodnejše homo slavili petindvajsetletnico, ako uporabimo ta najbolj vspešna sredstva za dobro, vzorno krščansko življenje; posebno vse duhovne sobrate povabim, da pristopijo v tretji red in moremo mi duhov-niki s svojim vzornim življenjem storiti naj-več v obrambo svete katoliške cerkve.

12. Popotovanja v Rim za danes še ne upam sprožiti.

13. Tudi konec petindvajsetletnice naj se obhaja kar mogoče slovesno, in sicer prvo nedeljo po 20. februariju leta 1903 naj bo slovesna sveta maša coram Sanctissimo in s primernim cerkvenim govorom; po sv. maši naj se zapoje „Te Deum laudamus“ in pol- ure slovesno zvoni.

Vse p. t. duhovnike prosim, da naj se potrudijo, vse dolčbe točno in navdušeno izpeljati, ker bom o vsem tem tudi svetemu Očetu pismeno in osebno poročil; napravimo mi Slovenci sv. Očetu kar se dá veliko ve-selje. Dodam še to:

1. O programu za evharistične shode po dekanijah se bomo dogovorili na shodu dekanov meseca aprila.

2. Petrov novič, namenjen posebno za vzdržanje svetih misijonov, zbran in festo S. Joachimi, naj se mi pošlje do konca avgusta, isto tako prispevki duhovnikov in tretjered-nikov. Voditelje tretjerednikov prosim, da o pravem času za prispevke poprosijo in jih

poberejo. Rad bi ves Petrov novič izročil sv. Očetu osebno v Rimu, kamor moram letos meseca oktobra ali novembra potovati, ker me za letos veže dolžnost visitandi s. limina.

3. V nedeljo 16. februarija naj se s prišnice ljudstvo o teh slavnostih podučiti v kolikor mogoče vnetih besedah.

V Ljubljani na dan Stola sv. Petra v Rimu, 18. jan. 1902.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. februarija.

Osebnosti. Sekundarjem v kranjski deželni bolnici je imenovan g. dr. Iv. Zajc, asistentom na ginekologičnem oddelku dež. bolnice pa je imenovan gosp. dr. pl. F. Dransperg. — Fml. pl. Chavanne se je nocoj z brzovlakom odpeljal na Dunaj. V št. Juriju ob Ščavnici sta se naselila zdravnika gg. dr. Leon Kreit in dr. J. Folnecki.

Javno predavanje. Včeraj je v »Katoliškem domu« predaval g. dr. Ig. Žitnik o bajkah, katere širijo proti jezuitom nasprotniki katoliške cerkve. Na predavanje se še povrnemo. Predavanje je bilo jako dobro obiskano.

»Koncesija« Slovincem. Liberalci govore, da je koncesijo za novo Hribarjevo tiskarno dala vlada kot »koncesijo« (!) Slovincem namestu celjskih paralelk. Ministerski predsednik je to baje sam rekel. Celje bodi torej žrtva za Hribarjevo tiskarno!

Novo pokopališče v Ljubljani. Uprava pokopališča pri sv. Krištofu je pisala mestnemu magistratu, da je pripravljena v soglasju s knezoškofijskim ordinarijatom vprašanje novega pokopališča proučiti in vsem opravičenim željam ustreči, vendar želi, da se rok do končne rešitve podaljša od 1. februarija do 1. novembra t. l., ker v sedanjem kratkem roku ni bilo mogoče vse zadeve rešiti, posebno nemogoče pa je bilo v sedanjem letnem času dobiti primerne prostora za novo pokopališče.

Umrla je v Trstu šestnajstletna gospi Olga Rákúša, hčerka gospoda Frana Rákúše, uradnika tržaške posojilnice in hranilnice.

Poroka na postelji. V mariborski bolnici leži bolan c. kr. gimnazijski profesor Jurij Pöltzl. Preteklo nedeljo se je ležec v postelji, poročil v bolnici z g. Henrieto Hen, privatno učiteljico v Mariboru.

Poštni debit odzvet je za Ogrsko in Hercegovino v Trstu izhajajočemu »La pensée slave«. Za dežele ogrske krone mu je bil že prej odzvet poštni debit.

Nenadna smrt. Včeraj se je na Krakovskem nasipu nenadoma zgrudil sobni slikar Fr. Zupan ter obležal na mestu mrtev.

Suspendiranemu notarju dr. Radeyu v Mariboru je imenovan namestnikom notarski kandidat J. Kogej, ki otvori sedaj zaprt pisarno dne 15. ali 17. t. m.

Z nočem je predsinocnim na Tržaški cesti napadel kleparski pomočnik K. Pintar, stanujoč v Bohoričevih ulicah, železniškega uslužbenca K. Klobučarja. Zadal mu je nevarno rano za vrat, potem pa zbežal. Policija ga je zasačila še tisto noč in odvedla v zapor.

Pomiloščenje. Cesar je pomilostil onega Valentina Romano, ki je bil od tržaškega porotnega sodišča obsojen na smrt, ker je v minolem juniju v zagati Forno umoril svojo ženo. Smrtna kazen mu je spremenjena v dosmrtno ječo.

Eksplodija na parniku »Zora«. Včeraj zjutraj eksplodirali so na parniku »Zora« iz Dubrovnika, ki je zasidran v tržaškem zalivu, plini, kateri so se razvili iz na parniku ukrancenega premoga. O tem bili so deloma težko, deloma lahko ranjeni: kapitan Alojzij Herdalo iz Dubrovnika, ter mornarja Fran Hvalič iz Plomina in Anton Pabašković. Neki drugi mornar je vsled eksplozije zletel v zrak, a je na srečo pal potem v morje in si ni storil nič hudega. Vse tri ranjence so v čolnu odvedli na obalo in od tam z vozom v bolnišnico. Herdalo in Pabašković sta močno opečena, Hvaliču pa je poleg tega še zlo-milo nogo.

S tira skočilo je včeraj popoldne pri kamenitem mostu izven mariborskega kolodvora več vozov tovornega vlaka in sicer na istem mestu, na katerem je nedavno skočil iz tira poštni vlak.

Tatvine Predrznega tatu so imeli v nedeljo zjutraj v hiši Jos. Kopača v Zgor. Pirničah. Iz zaprte skrinje je odnesel gospodarju 126 K denarja, dva poročna prstana in uhan, tov. delavki Uršuli Hribar v sosednji sobi pa iz dveh kovcev 180 K. Odpiral je z diletom in ostavil orodje na mestu. — V Vel. Račni je bilo isti dan iz postelje Neži Matjažič ukradenih 60 K. Tatu niso še zasledili.

Poskušen samomor. V Celovcu je ustrelil nase iz revolverja 19letni mizarški pomočnik Fr. Celčič. Nevarno ranjenega so prepeljali v bolnico.

Ekzistenco dal za — tri biljardne kroglice. Davčni praktikant Gabrijel Majcen v Mariboru je z nekega biljarda v Mariboru ukradl tri biljardne kroglice, katere je ceneno prodal pri nekem strugarju in denar zapil. Dejanje je začetkoma tajil in je tatvine dolžil nekega brivskega pomočnika, kar se je pa izkazalo kot neresnično. Gabrijel Majcen je bil obsojen te dni na 14 dni strogega zapor.

V tuk. deželno bolnico so v minulem mesecu sprejeli 406 moških in 303 ženske, skupaj 709 bolnikov. S preostalimi iz meseca decembra je bilo oskrbovanih 1049 bolnikov. Od teh je bilo odpuščenih 362 ozdravljenih, 197 zboljšanih, 15 neozdravljenih, 82 so jih poslali v druge bolnice in 29 jih je umrlo. Koncem januarja je ostalo v oskrbi še 414 bolnikov.

Aretiranje dr. Radeya. Poroča se nam, da niso resnične vesti, da je bil notar dr. Radey aretiran, ko je hotel pobegniti iz Maribora. Dr. Radey je bil aretiran v svojem stanovanju od preiskovalnega sodnika dr. Duchatscha in je šel na le-tega povelje k okrajnemu sodišču, kjer je bil po zaslišanju pridržan. Najnovejša poročila o vzroku aretiranja se glase: Ko se je vložila proti dr. Radeyu ovadba radi poverjenja uradnega denarja, je dr. Duchatsch izvršil pri dr. Radeyu hišno preiskavo. V blagajnici je našel preiskovalni sodnik 2400 kron, katere je pustil dr. Duchatsch v blagajnici ter zahteval od dr. Radeya blagajniške ključke. Dr. Radey mu je ključke izročil, ko je pa v soboto preiskovalni sodnik še enkrat izvršil preiskavo, ni se malo začudil, da ni bilo v blagajnici nobenega denarja več. Dr. Radey je baje trdil, da je bil dotični denar last njegovega koncipijenta dr. Streleca, ki ga je iz blagajne vzel. Koncipijent je pa izjavil, da denar ni njegov, ampak da ga je iz blagajne vzel dr. Radey, ki je imel od blagajničnih ključev duplikate ter ga je hotel zavesti k napačni izpovedi. Dr. Radey je bil na to še isti dan aretiran.

Shod v Renčah. Socijalne demokrate okoli »Naroda« zelo jezi shod katol. del. društva v Renčah. V tej jezici so si dovolili pustno šalo in spisali notico v ta list, kako da se je shod ponesrečil. Resnici na ljubo moramo opetovano povedati, da v resnici ni bilo več kot 10—12 »naprednjakov«, ki so prav po naprednjaško kazali svojo oliko. Na čelu njim seveda »delavec« Pahor, ki ima v Renčah posestvo in gostilno. Z ironično častitko »Naroda« se tudi Gostinčar strinja. Dal Bog, da bi imel »Narod« o naših vspehih še večkrat priliko komu na ta način čestitati. Kakor se vidi, »Narodova« gospoda lastnih oslarij ne vidi, to pa je res le za pustni dan.

Stavka »Lloydovih« kurjačev. Vodstvo »Lloyda« nikakor noče ugoditi stavkujočim kurjačem. Včeraj se je zopet pripeljalo v Trst 64 kurjačev deloma Arabcev, deloma Lahov.

Pojasnilo. Vest o novi trgovini z južnim sadjem je bila iz gotovega vzroka pripravljena za številko v terek, a je pomotoma prišla v včerajšnjo številko. Pojašnjenje torej, da trgovine z južnim sadjem Maly Predškofijo ni.

»Vrag« gorol. V Mengšu se je Fran Kreč, vulgo Prehulc, star., na pustni terek napravil za »vrage« in se povil s predivom. Nek šaljivec je v gostilni, v kateri je »vrag« hodil moško gori in doli, prižgal pipo. Kreč je mislil, da napravljen v »vrage« vse vzmore, zato je zagrabil napravljeni rep in

ga priteknil k šaljivčevi pipi, češ: »Saj vrag ne gori.« Toda rep se je takoj vnel in v hipu je bil ves »vrag« o ognju. Dvoma navzočima rokodelcema se je posrečilo ogenj pogasiti, vendar se je »vrag« tako opekel, da so ga morali prepeljati v bolnico. Pri gašenju se je nevarno opekel tudi Matevž Hribar. Kreč pravi, da ne bo nikdar več »vrage« igral.

Gostilno na Židovski stazi št. 4. je prevzel g. Ivan Kenda, ter jo včeraj otvoril. G. Kenda je gostilno prav udobno uredil.

Umrl je na Karlovski cesti gostilničar pri Kamničanu g. Ivan Tomc.

Najnovejše od raznih strani 20.000 kron nagrade dobi tisti, ki pove, kje se nahaja 18 letni Walter F. Boler, sin veletržev iz New Yorka. Walter je velik, ima široka ramena, modre oči, plavkaste lase in izgleda starejši, kakor je v resnici. — Glasovanje o prostoru za spomenik se bo vršilo v Dole, rojstnem mestu Pasteurjevem. Večina prebivalstva bode odločila, na katerem prostoru bode stal spomenik. — Dve leti ječe je dobil pred porotniki v Kraljevem gradu odvetnik dr. Ryba radi goljufije. — Kardinal knez primas Vassary je praznoval predvčeršnjim svojo 70 letnico. Ogrski katoliki so mu pridedili srčne ovacije. — Aretirali so na Dunaju 59 let starega odvetnika dr. Filipa Hajeka radi raznih deliktov. — 3546 milijonarjev živi po najnovejši statistiki v ameriških združenih državah. — Spomenik župniku Kneippu. Na Dunaju se je sestavil odbor, ki bo nabiral za spomenik župnika Kneippa. Nabirati namerava 100.000 kron. — Skrivnosten dogodek se je dogodil v kraljevi palači v Belemgradu. Dva stražnika, ki sta stala pred stanovanjem kraljeve dvojice, so našli zjutraj brez zavesti. Bila sta omamljena. Ko sta prišla do zavesti, izjavila sta, da se vesta samo spominjati na neko žensko postavo, kateri je sledil nek častnik. Nadaljne izjave jima je častnik, ki je bil v službi, nato prepovedal. — Ženska diplomatinja. Gdč. de Villeneuve je imenovana tajnikom generalnega konzulata v New Yorku. To je prva ženska v diplomatični službi. — Pri čitanju časnikov našel smrt. V Hebu je čital dr. Padiur v kavarni časopise. Pri tem se je z železom na držalu nekoliko ranil in si zastrupil kri. Včeraj je dr. Padiur umrl. — Arnold Rikli, tudi Blejcem dobro znan, je praznoval včeraj 80-letnico svojega rojstva. — Elektrotypograph se imenuje najnovejši stroj za stavljenje črk. Iznašel je ta stroj Avstrijec Rožar. Pomote pri korekturah so izključene. V eni uri je ulitih 4500 črk. — O boleznih grofa Tolstega se poroča, da se moči grofove vedno zmanjšujejo. Vsa družina je zbrana okoli njegove postelje. Ruski časopisi ne smejo o tem nič poročati. — Umrl je bivši podkralj indijski lord Dufferin. — Spomenik osvobođenja Srbije se postavi v Topčideru Veljal bo spomenik 45 tisoč dinarov. —

Jubilej ruskega časopisja. Rusko časopisje bode praznovalo prihodnje leto svoj 200letni jubilej. Slavnostni odbor v ta namen je že izvoljen. V Moskvi bode razstava ruskega časopisja in zgradi se »dom ruskih časnikarjev«, v katerem bodo dobili preskrbo stari in onemogli časnikarji.

Cesar Viljem II in spiritizem. Cesar Viljem ima včasih prav dobre misli. Zdaj je ukazal, da nima pristopa na cesarski dvor nobena oseba, ki se bavi s spiritizmom. To je tembolj pametno, ker se zadnji čas v Berlinu v »boljših« krogih silno širi babjevstvo. Načelnik policije Windheim je dobil od cesarja ukaz, da natančno poizveduje po osehah, ki se bavijo s spiritizmom, ter jih naznani, da se z dvora izključijo.

Modra barva in na umu bolni. Pred nekoliko leti je bilo v časnikih objavljeno poročilo, da na blazne zelo dobro vpliva, ako se nahajajo v sobi z modrimi šipami v oknih. To poročilo je prišlo z Laškega in malokdo mu je verjel. Sedaj pa dr. Davies, ravnatelj norišnice v Maidstonu na Angliškem dokazuje resničnost tega poročila. V časniku »Review of Mental Science« med drugim piše: »Učinki modre svetlobe na blazne so se pokazali že tretji dan. Tisti blazniki, ki se prej niso hoteli snažiti, so koj tretji dan zahtevali vode za umivanje, in zelo so se čudili, kako so umazani. Besni bolniki, ki so vse okoli sebe razbijali, so se zelo umirili, ko so prisli v sobo z modrimi šipami v oknih.« Dr. Davies ob enem dostavlja, da so se blazniki v taki sobi prebivajoči tretjega ali četrtega dne jeli pritoževati, da jih močno boli glava — kar pa ni trajalo dolgo — in s tem pojavom se je tudi začel obrat k boljšemu v bolnikovi bolezn.

Kako je peštanska policija iskala Kečkemetija. Po vsem svetu je že znana

nesposobnost peštanske policije, ki se je, zasledujoča znanega Kečkemetija, nesmrtno blamirala. Za ilustracijo naj služi sledeči slučaj. V Genovo je poslala policija dva detektiva, ki nista znala niti — zapeti italijanski. S seboj sta imela samo fotografijo glasovitega defraudanta, ki je pa bila docela nejasna. Ko se je policija v Genovi začudila nad tem, odgovorila sta detektiva, da fotografija ni pravzaprav niti potrebna, ker da je Kečkemetija najlažje spoznati po tem, da — po opisu tiralnice — nosi v roki kožnato torbo. V tej torbi je bil namreč denar, ko ga je Kečkemeti poveril. — Eljen!

Kotiček za liberalce. Simbol pustnih norcev. Iz št. Ruperta se nam piše: Ti so jo pogodili. Pusten terek pripeljal se je v št. Rupert voz mašker menda iz Mokronoga. Med njimi najbolj smešna, menda maškara vseh mašker, ki je sedela na bolj vzvišenem mestu voza, držala je v rokah »Slovenski Narod«. Torej »Slovenski Narod« se jim zdi najbolj primeren za pustne norce, ta je njihov simbol. Glede na ta prizor sem pomislil njega izdajatelj. — Liberalna omika. »Slov. Naroda« s svojo omiko vedno razkriva bolj moralno vrednost svoje stranke. Zdaj je v boju z »Edinostjo«, katero imenuje »jokavo časninar. staro devico, ki piše od dne do dne nove budalosti; vse življenja neumnosti so baje v njej združene; marastični listič« itd. Slednjič imenuje pisanje »Edinosti« »vrhunec teletarije«. To pa zato, ker »Edinosti« ni všeč narodna »popustljivost« ljubljanskih »naprednjakov«. Doklej se bodo dali še ljudje, ki hočejo vendar biti honestni, tako zmerjati od »Naroda«? — Liberalna mera je dvojna. Če klerikalec izpije pol kozarca vina, je že pijanec, če pa liberalec primahedra pijan domov, je »prijeten družabnik«. Če klerikalec ne preplača vsake stvari, ga zmerjajo, da je oderuh, če pa liberalec goljufa za tisočake, je pošteni. V »Slov. Narodu« se baha »inteligenca«: »Sinoči (pustni terek »Nar. Domu«) je bilo tako imenitno, da smo priplavali na površje mokri in s koriandolijem natlačeni šele ob polu 5. uri zjutraj!« In ti ljudje govore o — katoliških pijančih! »Klerikalcem« podtikajo različno nenravnost, a v svojih noticah in listkih kažejo, da so sami prijatelji te vrste življenja.

Društva.

(Jugoslovanski klub) Slovenske Besede na Dunaju (I. Brauererstrasse 7) priredi domačo zabavo z igro Goerlitz »Popolna žena« in drugim programom v soboto 15. t. m.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trebnje, 13. febr. Zmaga naša sijajna. Katoliško-narodnih občinskih odborikov izvoljenih 18, tudi dekan Nagode, liberalnih samo 7. Trebanjska trdnjava stoji trdno!

Žužemberk, 13. febr. Slovenski državni poslanci zaradi celjske gimnazije v brezobzirno obstrukcijo! kličemo: Šmihelčani pri Žužemberku.

Dunaj, 13. febr. (C. B.) V poslanski zbornici je ministerski predsednik odgovoril na interpelacijo poslanca dr. Luegerja v zadevi snovanja volivnih fondov nemško-liberalne stranke na Dunaju. Dr. Körber je izjavil, da oklic liberalne stranke ne daje nikakega povoda za uvedbo uradnih preiskav. Govornik nima niti najmanjšega povoda, da bi osebam, »ki v najširših krogih prebivalstva uživajo popolno zaupanje«, prepovedoval zakonito porabo nabranih sredstev. Gross protestira ob živahnih ugovorih krščanskih socialcev proti osebemu sumničanju v Luegerjevi interpelaciji. Dr. Lueger izjavlja, da vzdržuje vse trditve in jih hoče dokazati. Burni nastopi nemških liberalcev. Zbornica je nato s 123 proti 91 glasovom vsprejela predlog poslanca Voglerja, naj se v prihodnji seji otvori razprava o odgovoru. Zbornica prične nadrobno razpravo o zakonu glede vojaških novincev.

Dunaj, 13. febr. (Poslanska zbornica.) Dr. Lueger je izjavil, da vzdrži vse svoje trditve, ki jih je zapisal v interpelaciji, posebno to, da je Lobmeyer prigoljufal častno občanstvo mesta Dunaja. (Wrabetz kriči. Prohazka: »Wrabetz ne upij, da ne razpočiš!« Wrabetz: »Lueger onečašča županski stol. On si je vse prisleparil z neznačajnostjo.) Dr. Lueger pravi nadalje, da mirno pust

